

Akár én is lehettem volna . . .

HANSEN, VAGN: ERIKA

(Forrás: Magyar Nemzeti Múzeum Történeti Fényképtár)

Egy fénykép 1956-ból. Velem egyidős fiatal lány, aki talán az enyémhez hasonló gimnázium padjából került az utcára, és cipelte, talán használta is a vállán lévő gépfegyvert.

Órákig nézegettem a képet, s rengeteg kérdés merült fel bennem. Hiszen én is lehettem volna ez a lány, ha néhány évtizeddel hamarabb születek. Vajon én mit tettem volna az ő helyében? Mertem volna vállalni a cselekvés felelősségét, vagy csendben meghúztam volna magam otthon, mint sokan mások? Félttem volna, vagy nagyobb lett volna félelmemnél a hitem egy szebb jövőben?

A lány bizakodó arccal mosolyog. Igen, ő fegyvert mert fogni a túlsúlyban levő és hazánkat elnyomó szovjet erőkkal szemben. Nem egyedül tette ezt, hanem azok mellé állt, akik a SZABAD ÉLETÉRT harcoltak. Az egyén szabadságáért, a haza szabadságáért.

Én már szabadságban nőttek fel. Fogalmam sincs, milyen korlátok közt, megfélemlítve élni. Nekem csak azon kell aggódnom, hogy jól felkészültem-e, s kihívnak-e felelni az iskolában, míg ő fegyverrel a kezében állt a barikádra. Az ellenséges tankok könnyörtelenül tüzeltek rá és társaira. A lánctalpas óriásfegyverek vezetői nem vették figyelembe, hogy az előtte lévő magyar, fiú vagy lány, gyermek vagy felnőtt. Az ellenség, az ellenség függetlenül a nemtől és a kortól. Egy óvatlan pillanat, egy meggondolatlan lépés és egy egész élet omolhatott össze.

Vajon mi lett a sorsa ennek a lánynak? Életben maradt? Börtönbe zárták? Esetleg egy jobb élet reményében külföldre menekült a forradalom bukása után?

Ezekre a kérdésekre már nem kapok választ. Mégis ő és a hozzá hasonlók gondolkodása és cselekedetei példaként kell, hogy előttünk, mai fiatalok előtt álljanak!

Németh E. Rebeka 10. b
Bethlen Gábor Református Gimnázium

A Nemzeti Emlékezet Hete alkalmából az Emlékpont által meghirdetett *Mit jelent számomra '56?* című pályázat fődíjaként a *Vásárhelyi Látóhatár* főlajánlotta a legjobb esszé közlését. Németh E. Rebeka egy dán fotós: Hansen, Vagn Erika című alkotásáról írta le gondolatait. 2008-ban Henning Schultz, koppenhágai földrajztudós közreműködésével két dán alapítvány adományaként került a Magyar Nemzeti Múzeum Történeti Fényképtárának gyűjteményébe a neves riporter, Hansen, Vagn 1956-ban készült magyarországi képei közül tizenkettő, (köztük az *Erika*) melyek a *Billed Bladet*-ben, a legtekintélyesebb dán képes hetilapban jelentek meg. Megtiszteltetés folyóiratunk számára, hogy a kapcsolatfelvételt követően hozzájárultak a *Vásárhelyi Látóhatárban* való megjelenéshez.